

POSTANOWIENIE NR 14/2023
KOMISARZA WYBORCZEGO W OLSZTYNIE I

z dnia 24 kwietnia 2023 r.

**w sprawie wniosku o przeprowadzenie referendum gminnego
dotyczącego odwołania Wójta Gminy Gietrzwałd przed upływem kadencji**

Na podstawie art. 24 w związku z art. 22 ust. 4 i 5 ustawy z dnia 15 września 2000 r. o referendum lokalnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 741 ze zm.) zwanej dalej „ustawą”,

postanawiam

odrzuć wniosek mieszkańców Gminy Gietrzwałd o przeprowadzenie referendum gminnego w sprawie odwołania Wójta Gminy Gietrzwałd przed upływem kadencji, złożony Komisarzowi Wyborczemu w Olsztynie I w dniu 24 marca 2023 r. przez Jacka Wiącka – Pełnomocnika Inicjatora Referendum z powodu stwierdzenia niedającego się usunąć uchybienia wniosku, polegającego na zebraniu niewystarczającej ilości prawidłowo złożonych podpisów osób popierających inicjatywę przeprowadzenia przedmiotowego referendum.

UZASADNIENIE

W dniu 14 lutego 2023 r. Inicjator Referendum – grupa pięciu obywateli, reprezentowany przez Pełnomocnika Inicjatora Referendum – Pana Jacka Wiącka, powiadomił Komisarza Wyborczego w Olsztynie I o zamiarze wystąpienia z inicjatywą przeprowadzenia referendum gminnego na wniosek mieszkańców Gminy Gietrzwałd w sprawie odwołania Wójta Gminy Gietrzwałd przed upływem kadencji. Komisarz Wyborczy w Olsztynie I w dniu 17 lutego 2023 r., pismem znak sprawy: DOL.779.1.1.2023.JB wydał potwierdzenie złożenia powiadomienia o zamiarze wystąpienia z inicjatywą referendum gminnego, w którym stwierdził, że powiadomienie spełnia wymogi określone w art. 12 ust. 2 ustawy i zostało prawidłowo podpisane, członkowie Grupy Inicjatywnej spełniają wymogi określone w art. 11 ust. 1 pkt 1 ustawy

oraz Pełnomocnik Inicjatora Referendum spełnia warunek określony w art. 12 ust 4 ustawy.

W dniu 24 marca 2023 r. Pełnomocnik Inicjatora Referendum złożył Komisarzowi Wyborczemu w Olsztynie I wniosek mieszkańców Gminy Gietrzwałd o przeprowadzenie referendum gminnego w sprawie odwołania Wójta Gminy Gietrzwałd przed upływem kadencji. Do wniosku dołączono informację o spełnieniu obowiązków wskazanych w art. 13 ust. 1 i 3 ustawy oraz karty w ilości 25 szt. zawierające podpisy mieszkańców w deklarowanej ilości 497 szt., którzy poparli przedmiotową inicjatywę przeprowadzenia referendum gminnego. W dniu 28 marca 2023 r., pismem znak sprawy: DOL.779.1.4.2023 Komisarz Wyborczy w Olsztynie I wydał potwierdzenie otrzymania wniosku o przeprowadzenie referendum gminnego.

Komisarz Wyborczy w Olsztynie I przystąpił do badania, czy przedłożony wniosek oraz załączone do niego dokumenty spełniają wymogi ustawowe.

Zważyć należy, co następuje:

Stosownie do art. 22 ustawy do właściwości Komisarza Wyborczego w Olsztynie I należy ocena prawidłowości zgłoszonego wniosku o przeprowadzenie referendum lokalnego w sprawie odwołania organu jednostki samorządu terytorialnego. Komisarz Wyborczy w Olsztynie I badając legalność wniosku o przeprowadzenie referendum gminnego w sprawie odwołania Wójta Gminy Gietrzwałd przed upływem kadencji, złożonego w dniu 24 marca 2023 r. przez Pełnomocnika Inicjatora Referendum stwierdził, iż:

1. Inicjator Referendum dotrzymał terminu, o którym mowa w art. 14 ust. 1 ustawy.
2. Inicjator Referendum spełnił obowiązek powiadomienia mieszkańców o przedmiocie zamierzonego referendum wraz z uzasadnieniem odwołania organu gminy.

Pełnomocnik Inicjatora Referendum spełnił obowiązek wynikający z art. 13 ust. 1 i 3 ustawy poprzez przekazanie plakatu Wójtowi Gminy Gietrzwałd do wywieszenia na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Gminy w Gietrzwałdzie oraz poinformowanie w lokalnej prasie i na stronie internetowej.

- 3. Inicjatywę przeprowadzenia referendum gminnego nie poparła podpisami wymagana liczba mieszkańców, ponieważ wniosek nie uzyskał poparcia**

co najmniej 10% uprawnionych do głosowania mieszkańców miasta Olsztyna, tj. 525 prawidłowo złożonych podpisów.

Zgodnie z art. 4 pkt 1 ustawy referendum przeprowadza się na wniosek co najmniej 10% uprawnionych do głosowania mieszkańców danej gminy. Inicjator Referendum zwrócił się na podstawie art. 12 ust. 5 ustawy z pisemnym wnioskiem do Wójta Gminy Gietrzwałd o podanie liczby mieszkańców Gminy Gietrzwałd uprawnionych do głosowania, objętych rejestrem wyborców Gminy Gietrzwałd na koniec kwartału poprzedzającego złożenie wniosku. Liczba mieszkańców Gminy Gietrzwałd uprawnionych do głosowania objętych rejestrem wyborców na dzień 31 grudnia 2022 r. wynosiła 5 249. W związku z powyższym Inicjator Referendum powinien dla ważności wniosku uzyskać poparcie co najmniej 525 uprawnionych do głosowania mieszkańców Gminy Gietrzwałd.

W dniach od 29 do 31 marca 2023 r. pracownik Delegatury Krajowego Biura Wyborczego w Olsztynie – upoważniony przez Komisarza Wyborczego w Olsztynie I oraz pod nadzorem dyrektora delegatury i komisarza wyborczego, dokonał czynności sprawdzających poprzez weryfikację w aplikacji ŹRÓDŁO do obsługi Systemu Rejestrów Państwowych oraz w Centralnym Rejestrze Informacji Dodatkowych (CRID) prawidłowości danych osobowych osób umieszczonych na kartach z podpisami, popierających wniosek o przeprowadzenie referendum gminnego. Po sprawdzeniu 25 szt. kart z 490 szt. podpisów poparcia, Komisarz Wyborczy w Olsztynie I uznał 393 podpisy jako złożone prawidłowo. W związku z powyższym w dniu 3 kwietnia 2023 r., pismem znak sprawy: DOL.779.1.4.2023 Komisarz Wyborczy w Olsztynie I wezwał Pełnomocnika Inicjatora Referendum do dostarczenia brakujących, prawidłowo złożonych podpisów osób popierających przedmiotowy wniosek pod rygorem zwrotu wniosku, do dnia 17 kwietnia 2023 r.

W odpowiedzi na wezwanie i w uzupełnieniu do złożonego w dniu 24 marca 2023 r. wniosku, Pełnomocnik Inicjatora Referendum w dniach: 4 kwietnia 2023 r., 11 kwietnia 2023 r., 14 kwietnia 2023 r. oraz 17 kwietnia 2023 r. złożył dodatkowo, łącznie 11 szt. kart poparcia.

Ostatecznie, Komisarz Wyborczy w Olsztynie I, po przeprowadzeniu weryfikacji prawidłowości udzielonego poparcia na kartach poparcia uznał 145 podpisów za złożone wadliwie z następujących powodów:

- 1) brak prawa wybierania na terenie Gminy Gietrzwałd – 95 osób;
- 2) wady dotyczące adresu – 25 osoby, w tym: inny adres – 20 osób; niepełny lub nieczytelny adres – 5 osób;
- 3) wady dotyczące numeru PESEL – 18 osób, w tym: nie odnalezienie w rejestrze PESEL – 11 osób; niepełny, nieczytelny nr PESEL – 4 osoby; brak nr PESEL – 3 osoby;
- 4) wadliwie podane nazwisko, imię, tj. inne nazwisko, imię – 3 osoby;
- 5) wady dotyczące podpisu – 2 osoby, w tym: brak podpisu - 1 osoba; podpis innej osoby – 1 osoba;
- 6) wielokrotne poparcie po uznaniu jednego podpisu jako prawidłowy (duplikat numeru PESEL) – 2 osoby.

Procedurze weryfikacji poddano wszystkie 664 podpisy, z czego prawidłowo złożono 519 podpisów na wymagane 525, a 145 podpisów w sposób wadliwy, co stanowi niedobór 6 podpisów. Zatem nie został spełniony wymóg ustawowy określony w art. 4 pkt 1 ustawy, a tym samym wniosek nie uzyskał poparcia 10% uprawnionych do głosowania mieszkańców Gminy Gietrzwałd. Zbiorcze zestawienie dotyczące weryfikacji wykazu podpisów stanowi załącznik do postanowienia.

W myśl art. 14 ust. 4 ustawy mieszkaniec jednostki samorządu terytorialnego popierający wniosek o przeprowadzenie referendum podaje na karcie nazwisko, imię, adres zamieszkania i numer ewidencyjny PESEL. Dane te potwierdza własnoręcznym podpisem. Wycofanie udzielonego poparcia jest bezskuteczne.

Zgodnie z obowiązującą linią orzecznictwa Naczelnego Sądu Administracyjnego „(...) wymienione dane powinny więc być dokładne i kompletne oraz muszą być aktualne i prawdziwe, gdyż służą do identyfikowania osób popierających wnioski i w ten sposób ułatwiają weryfikację danych pozwalających na stwierdzenie, czy osoba popierająca posiada czynne prawo wyborcze do organu stanowiącego jednostki. Wszystkie dane są zatem jednakowo ważne. W żadnym razie dane te nie mogą być uszczuplone i jakiegokolwiek odstępstwo od tego w procesie interpretacji i stosowania nie jest dopuszczalne. Nie można przyjmować, że obowiązek zawarcia na karcie poparcia dla referendum wszystkich danych stanowi nadmierny i zbyteczny formalizm. Wręcz przeciwnie, relatywizacja w procesie interpretacji i stosowania zakresu ustawowych danych osobowych mieszkańców popierających wnioski o przeprowadzenie referendum

może prowadzić w procesie ich weryfikacji do arbitralności, a w konsekwencji do naruszenia prawa do udziału w referendum oraz zasady równości wszystkich wobec prawa (z uchwały Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 11 grudnia 2017 r. II OPS 2/17).

Tak więc za wadliwy został uznany podpis, gdy w wyniku ostatecznie przeprowadzonej weryfikacji podpisów ustalono wady w postaci: braku prawa wybierania na terenie Gminy Gietrzwałd, wady dotyczącej adresu, wady dotyczącej numeru PESEL, wadliwie podanego nazwiska lub imienia, wady dotyczącej podpisu i wielokrotnego poparcie po uznaniu jednego podpisu jako prawidłowy, o których szczegółowo wyżej była mowa.

Zakwestionowano także jako wadliwe te adresy, gdzie na karcie z podpisami wpisano adres, który faktycznie nie był ujęty w rejestrze wyborów, pomimo tego, iż osoba udzielająca poparcia faktycznie zamieszkuje według rejestru wyborców na terenie Gminy Gietrzwałd, ale pod innym adresem.

W związku z powyższym wniosek o przeprowadzenie referendum gminnego w sprawie odwołania Wójta Gminy Gietrzwałd przed upływem kadencji, złożony Komisarzowi Wyborczemu w Olsztynie I w dniu 24 marca 2023 r. przez Pełnomocnika Inicjatora Referendum wymagał odrzucenia z powodu braku wymaganej przez art. 4 pkt 1 ustawy liczby prawidłowo złożonych podpisów 10% uprawnionych do głosowania mieszkańców Gminy Gietrzwałd popierających wniosek. Powyższa wada stanowi nieusuwalną wadę powodującą odrzucenie wniosku.

Komisarz Wyborczy w Olsztynie I nie dysponował w tym przypadku swobodą oceny, jako że brak spełnienia ustawowego wymagania, o którym mowa wyżej stanowi bezwzględną przesłankę do odrzucenia wniosku.

Zgodnie z art. 26 ust. 1 ustawy na niniejsze postanowienie Inicjatorowi Referendum służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Olsztynie w terminie 14 dni od dnia doręczenia postanowienia.

Komisarz Wyborczy
w Olsztynie I

(-) *Mariusz Paweł Stachowiak*